

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CODUL DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ
al personalului didactic de predare, didactic auxiliar și
personalului didactic de conducere, de îndrumare și
control, precum și al personalului administrativ din
unitatea de învățământ

Elaborat: Dumitru Adina Cristina

Aprobat: Neagu Oana - Maria

CUPRINS

CAPITOLUL I - DISPOZIȚII GENERALE

CAPITOLUL II – DOMENIUL DE APLICARE

Domeniul de aplicare

Norme legislative de referință aplicabile

Obiective

CAPITOLUL III - VALORI ȘI PRINCIPII

CAPITOLUL IV - NORME GENERALE DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ ALE PERSONALULUI DIDACTIC ȘI ADMINISTRATIV

CAPITOLUL V - REGULI DE COMPORTAMENT ȘI DE CONDUITĂ ETICĂ

CAPITOLUL VI - MONITORIZAREA ȘI CONTROLUL APLICĂRII NORMELOR DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ

CAPITOLUL VII - DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Prezentul Cod de Etică și conduită profesională (denumit în continuare Cod) este elaborat în baza Regulamentului de Organizare și Funcționare a Consiliului Național de Etică din învățământul preuniversitar din 6 octombrie 2011 aprobat de [Ordinul 5550/2011](#), conform căruia:

”(1) Codul de etică este un document obligatoriu care completează normativele în vigoare privind activitatea din învățământul preuniversitar.

(2) Codul de etică funcționează ca un contract moral între părinți, elevi și personalul din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar, inspectoratele școlare și casele corpului didactic, contribuind la coeziunea personalului și la formarea unui climat educațional bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.”

Codul instituie un ansamblu de valori, principii și norme de conduită menite să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională, prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

Codul de conduită urmărește prevenirea și/sau înlăturarea practicilor neconforme de etică și conduită profesională care contravin misiunii, viziunii și valorilor unității de învățământ sau pot genera prejudicii activității și imaginii acesteia.

Angajații din cadrul unității de învățământ trebuie să cunoască și să respecte standardele etice ale prezentului Cod. Prin studiul acestuia și aplicarea sa în activitatea de zi cu zi, fiecare își asumă partea de responsabilitate și sarcina de a oferi sprijin la sedimentarea ideii că activitatea din cadrul unității de învățământ se desfășoară în strictă concordanță cu prevederile Codului.

Conducerea unității de învățământ sprijină și promovează, prin deciziile sale și prin puterea exemplului personal, valorile etice, integritatea personală și profesională a salariaților.

Codul funcționează atât ca un contract moral între părinți/tutori legali, elevi, comunitatea locală și categoriile de personal din sistemul de învățământ preuniversitar responsabile cu instruirea și educația, cât și ca un sistem de standarde de conduită colegială capabile să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională, prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

Principiile detaliate în cadrul prezentului Cod de etică și conduită profesională stabilesc reguli esențiale de comportament și de etică aplicabile personalului unității de învățământ, precum și a beneficiarilor primari ai educației și a partenerilor unității de învățământ.

CAPITOLUL II

DOMENIUL DE APLICARE

Art. 1. Domeniul de aplicare

(1) Codul este aplicabil tuturor persoanelor din sistemul național de învățământ preuniversitar, responsabil de exercitarea, sub autoritatea statului român, a dreptului fundamental la învățatură pentru beneficiarii primari, și care, în conformitate cu prevederile “Statutului și carierei personalului didactic” din Legea învățământului preuniversitar nr. 198 din 4 iulie 2023, îndeplinesc funcția de personal didactic de predare, personal didactic auxiliar și personal didactic de conducere, de îndrumare și control, personal didactic de predare asociat, precum și personal administrativ.

(2) Normele de conduită profesională prevăzute în prezentul Cod sunt obligatorii pentru personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar și personalul didactic de conducere, de îndrumare și control, pentru personalul didactic de predare asociat, precum și pentru personalul administrativ.

(3) Toate documentele unității de învățământ, inclusiv cele care reglementează relațiile cu furnizorii, cu autoritățile de stat și cele municipale, cu concurenții și întregul personal al unității de învățământ se vor elabora și se vor aproba luând în considerare prevederile prezentului Cod.

(4) Scopul prezentului Cod îl constituie asigurarea conduitei etice a personalului didactic, didactic de predare, didactic auxiliar, de conducere, îndrumare și control, precum și celorlalte categorii de personal din cadrul unității de învățământ, prin formarea și promovarea unei culturi profesionale adecvate, formarea și educarea personalului în spiritul acestora, precum și pentru prevenirea abaterilor comportamentale.

Art. 2. Norme legislative de referință aplicabile

- Constituția României;
- Legea nr. 198 din 4 iulie 2023 a învățământului preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003 (CODUL MUNCII) – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 361 din 16 decembrie 2022 privind protecția avertizorilor în interes public;
- Legea nr. [272 din 21 iunie 2004](#) privind protecția și promovarea drepturilor copilului*) – Republicată;
- Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap1) – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;
- [Ordinul nr. 5550 din 6 octombrie 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar](#);
- Ordinul nr. 4831 din 30 august 2018 privind aprobarea Codului-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar;

- Ordinul nr. 5726 din 6 august 2024 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;
- [Ordinul nr. 600 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice](#);
- Ordinul nr. 6223 din 4 septembrie 2023 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și funcționare a consiliilor de administrație din unitățile de învățământ preuniversitar;
- Ordonanța de Urgență nr. 66 din 29 iunie 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- Ordonanța nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*) **) – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea nr. 1269 din 17 decembrie 2021 privind aprobarea strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia.

Art. 3. Obiective

Respectarea prevederilor prezentului Cod reprezintă o garanție a creșterii calității și prestigiului învățământului preuniversitar, scop posibil de atins prin intermediul următoarelor obiective:

- a) menținerea unui grad înalt de profesionalism în exercitarea atribuțiilor personalului didactic;
- b) creșterea calitativă a relațiilor dintre părțile implicate în actul educațional;
- c) eliminarea practicilor inadecvate și imorale ce pot apărea în mediul educațional preuniversitar;
- d) creșterea gradului de coeziune a personalului implicat în activitatea educațională;
- e) facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile în mediul școlar preuniversitar, inserabile și în spațiul social;
- f) sensibilizarea opiniei publice în direcția susținerii valorilor educației.

CAPITOLUL III

VALORI ȘI PRINCIPII

Art. 4 Sistemul de învățământ preuniversitar are la bază următoarele **valori**:

- a) **colaborarea** - dezvoltarea parteneriatelor educaționale cu familia, comunitatea, mediul universitar, cu mediul de afaceri, în vederea parcurgerii traseului educațional de către beneficiarul primar;
- b) **diversitatea** - respectarea și valorizarea diferitelor perspective culturale, etnice, religioase, a sensibilității și a empatiei, alături de întărirea și pozitivarea imaginii de sine individuale și colective;

- c) **exceleța** - atingerea celui mai înalt potențial în educația și formarea profesională care vizează domeniile de competențe ale elevului, competența profesională a personalului didactic de predare/personalului de conducere, de îndrumare și control din învățământ;
- d) **echitatea** - respectarea dreptului fiecărui beneficiar primar de a avea șanse egale de acces, de participare la educație și de atingere a potențialului său optim, asigurarea accesului și participării la educație a tuturor copiilor, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultățile acestora și în acord cu nevoile individuale sau cu nivelul de sprijin necesar;
- e) **incluziunea** - asigurarea accesului și participării la educație a tuturor copiilor, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultățile acestora și în acord cu nevoile individuale sau cu nivelul de sprijin necesar;
- f) **integritatea** - asigurarea de repere valorice în educație: onestitate, responsabilitate, atitudine etică;
- g) **profesionalismul** - menținerea de standarde ridicate atât în furnizarea actului educațional pentru beneficiarii primari ai sistemului de învățământ preuniversitar, cât și în formarea inițială și continuă a personalului din învățământul preuniversitar;
- h) **respectul** - adoptarea unor atitudini și comportamente de relaționare adecvate și pozitive față de toate persoanele implicate în procesul educațional, față de instituții, mediul înconjurător și societate în ansamblu;
- i) **responsabilitatea** - asumarea conștientă a îndatoririlor pentru comportamentul și acțiunile proprii, la nivelul tuturor actorilor implicați în procesul educațional.

Art. 5. Personalul didactic trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele **valori și principii**:

- a) imparțialitate și obiectivitate;
- b) independență și libertate profesională;
- c) responsabilitate morală, socială și profesională;
- d) integritate morală și profesională;
- e) confidențialitate și respect pentru sfera vieții private;
- f) primatul interesului public;
- g) respectarea și promovarea interesului superior al beneficiarului direct al educației;
- h) respectarea legislației generale și a celei specifice domeniului;
- i) respectarea autonomiei personale;
- j) onestitate și corectitudine;
- k) atitudine decentă și echilibrată;
- l) toleranță;
- m) autoexigență în exercitarea profesiei;
- n) interes și responsabilitate în raport cu propria formare profesională, în creșterea calității activității didactice și a prestigiului unității și instituției de învățământ preuniversitar, precum și a specialității, domeniului în care își desfășoară activitatea;
- o) implicare în procesul de perfecționare a caracterului democratic al societății.

Art. 6. Principii generale

(1) Principiile care guvernează învățământul preuniversitar sunt:

- a) **principiul nediscriminării** - în baza căruia accesul și participarea la educația de calitate se realizează fără discriminare, inclusiv prin interzicerea segregării școlare;
- b) **principiul calității** - în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de calitate și la bune practici naționale, europene și internaționale;
- c) **principiul relevanței** - presupune o ofertă educațională realistă, actualizată și corelată cu nevoile elevilor de dezvoltare personală, cu domeniile de cunoaștere, cu valorile socioculturale și cu cerințele pieței muncii;
- d) **principiul eficienței** - în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale preconizate, prin gestionarea resurselor existente;
- e) **principiul descentralizării decizionale** - presupune redistribuirea autorității decizionale de la nivelurile centrale către cele locale, pentru a răspunde adecvat nevoilor beneficiarilor;
- f) **principiul garantării identității culturale a tuturor cetățenilor români și dialogului intercultural;**
- g) **principiul asumării, promovării și păstrării identității naționale și a valorilor culturale ale poporului român;**
- h) **principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale** la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase;
- i) **principiul asigurării echității și egalității de șanse** - implică asigurarea condițiilor pentru accesul și participarea la educație a tuturor beneficiarilor primari, prin eliminarea limitărilor/barierelor etnice, religioase, de dizabilitate, fără a se limita la acestea, combaterea discriminării și personalizarea parcursurilor educaționale în funcție de nevoi specifice;
- j) **principiul transparenței** - implică asigurarea vizibilității deciziei, a proceselor și a rezultatelor din domeniul educației, prin comunicarea deschisă, periodică și adecvată a acestora către beneficiarii educației și către societate în ansamblu;
- k) **principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, doctrine politice și religioase;**
- l) **principiul incluziunii** - implică acceptarea cu drepturi depline în sistemul de educație a tuturor beneficiarilor, combaterea excluziunii și sprijinul pentru participare activă la educație în ansamblul său;
- m) **principiul centrării educației pe beneficiarii primari ai acesteia** - vizează orientarea întregului sistem educațional către nevoile educaționale, socioemoționale, de sănătate fizică și mintală, ținând cont de experiențele și capacitățile elevilor, printr-o abordare flexibilă și personalizată a curriculumului școlar, prin promovarea gândirii critice, învățării active, contextuale și responsabile;
- n) **principiul participării și responsabilității părinților/reprezentanților legali** - constă în exercitarea responsabilităților privind creșterea, îngrijirea, dezvoltarea și

educarea copiilor pentru a contribui la un parcurs educațional de succes al beneficiarului primar;

o) **principiul flexibilității/adaptabilității traiectoriei educaționale** - implică tranziția și mobilitatea între diverse rute educaționale și profesionale;

p) **principiul fundamentării deciziilor pe dialog social și consultare** - presupune colaborarea, consultarea și comunicarea transparentă în procesul de luare a deciziilor între actorii relevanți pentru politicile publice din domeniul educației: reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, ai mediului academic, beneficiari, organizații sindicale reprezentative la nivel de sector de negociere colectivă învățământ preuniversitar, societatea civilă, mediul economic, organizații internaționale;

q) **principiul organizării învățământului confesional potrivit cerințelor specifice fiecărui cult recunoscut și prevederilor legale;**

r) **principiul respectării dreptului la opinie al elevului și al personalului din învățământ**, în contextul derulării actului educațional;

s) **principiul politicilor educaționale bazate pe date** - conform căruia politicile educaționale sunt elaborate inclusiv în funcție de informațiile statistice și/sau de studiile care analizează aceste date;

t) **principiul datelor deschise** - conform căruia datele publice produse de Ministerul Educației și de instituțiile din sistemul național de învățământ sunt publicate în format deschis;

u) **principiile accesibilității și disponibilității** - constau în garantarea accesului la educație de calitate al tuturor beneficiarilor primari ai educației și respectarea dreptului tuturor la educație;

v) **principiul respectării dreptului la viață, al asigurării integrității fizice și psihice, respectării demnității și al protejării statutului personalului din învățământ și al beneficiarilor, al recunoașterii relevanței acestuia pentru o educație de calitate;**

w) **principiul adaptabilității curriculumului național** - conform căruia proiectarea acestuia să fie în concordanță cu particularitățile de vârstă și cele individuale ale elevilor, evitând supraîncărcarea/suprasolicitarea acestora, oferind timp și condiții necesare și pentru desfășurarea activităților extrașcolare;

x) **principiul interesului superior al elevului** - presupune asigurarea cu prioritate a unui mediu educațional sigur și sănătos, promovarea drepturilor și a nevoilor individuale ale fiecărui elev, precum și luarea în considerare a impactului deciziilor educaționale asupra dezvoltării copilului pe termen scurt, mediu și lung, punând interesele elevilor înaintea altor considerente.

(2) Principiile care guvernează conduita profesională a întregului personal din unitatea de învățământ sunt:

a) **supremația Constituției și a legii**, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;

b) **prioritatea interesului public**, în exercitarea funcției deținute;

- c) **accesul neîngrădit la informațiile de interes public și transparenței decizionale;**
- d) **asigurarea egalității de tratament**, principiu conform căruia personalul unității de învățământ care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;
- e) **profesionalismul**, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;
- f) **răspunderii**, principiu potrivit salariații unității de învățământ răspund pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, inclusiv pentru modul de implementare a strategiilor;
- g) **imparțialitatea și independența**, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții sunt obligate să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes altul decât interesul public, în exercitarea funcției deținute;
- h) **integritatea morală**, principiu conform căruia persoanelor care ocupă diferite categorii de funcții le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;
- i) **prevenirea incidentelor de integritate**, principiu potrivit căruia identificarea timpurie și înlăturarea în timp util a premiselor apariției faptelor de corupție sunt prioritare și imperative;
- j) **gestionarea responsabilă a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate**, ca parte integrantă din procesul managerial desfășurat de către unitatea de învățământ;
- k) **libertatea gândirii și a exprimării**, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
- l) **cinstea și corectitudinea**, principiu conform căruia în exercitarea diferitelor categorii de funcții ocupanții acestora trebuie să fie de bună-credință;
- m) **deschiderea și transparența**, principiu conform căruia activitățile desfășurate în exercitarea diferitelor categorii de funcții sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor;
- n) **responsabilitatea și răspunderea**, principiu potrivit căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții răspund în conformitate cu prevederile legale atunci când atribuțiile de serviciu nu au fost îndeplinite corespunzător.

Art. 7. Definirea termenilor

În înțelesul prezentului Cod, următorii termeni se definesc astfel:

- a) **avertizor** - persoana care face o sesizare și care este încadrată în unitatea de învățământ;
- b) **avertizor în interes public** - persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional;
- c) **beneficiarii primari ai educației și formării profesionale** - antepreșcolarii, preșcolarii și elevii, precum și persoanele adulte cuprinse într-o formă de educație preuniversitară;

- d) **bullying** – comportament ostil/de excludere și de luare în derândere a cuiva, de umilire;
- e) **competență** - totalitatea cunoștințelor, abilităților și aptitudinilor unei persoane de a-și îndeplini la un standard cât mai ridicat sarcinile și responsabilitățile postului;
- f) **comportamentul integru** este acel comportament apreciat sau evaluat din punct de vedere etic ca fiind corect. Integritatea, ca valoare individuală, se referă la această corectitudine etică, care nu poate fi delimitată de corectitudinea legală și profesională;
- g) **comportamentul lipsit de integritate** - o formă de subminare a misiunii unității de învățământ, conducând la un climat organizațional toxic pentru angajați și terți, și afectând interesele legitime ale tuturor celor implicați, inclusiv interesul public;
- h) **conduita fizică** - contact fizic nedorit, repetat (atingeri necorespunzătoare ale corpului), violența fizică (inclusiv agresiunea sexuală), utilizarea amenințărilor sau recompenselor legate de locul de muncă, pentru a solicita favoruri sexuale;
- i) **conduita verbală** - comentariile privind aspectul, vârsta, viața privată a unui angajat, comentarii sexuale, povești și glume de natură sexuală, avansuri sexuale, invitații sociale repetate și nedorite pentru întâlniri sau intimitate fizică, insulte legate de sexul angajatului sau alte caracteristici ale sale, observații exagerat de familiare, trimiterea de mesaje umilitoare, degradante, explicite sexual, prin telefon, e-mail sau orice alte mijloace de comunicare, dacă acestea sunt făcute în mod sistematic/repetat și dacă urmăresc, au ca rezultat sau sunt susceptibile să conducă la vătămări fizice, psihologice, sexuale;
- j) **comportament nonverbal** - afișarea materialelor sugestive sau explicite sexual; gesturi sugestive sexual, fluierături, priviri insistente, dacă acestea sunt făcute în mod sistematic/repetat;
- k) **conflict de interese** – situația în care personalul unității de învățământ, în exercitarea atribuțiilor ce îi revin funcției, are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin;
- l) **discriminare** - orice act sau faptă de deosebire, excludere, restricție sau preferință, întemeiat(ă) pe unul sau mai multe dintre criteriile de rasă, cetățenie, etnie, culoare, limbă, religie, origine socială, trăsături genetice, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare cu HIV, opțiune politică, situație sau responsabilitate familială, apartenență ori activitate sindicală, apartenență la o categorie defavorizată, care au ca scop sau ca efect neacordarea, restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării drepturilor prevăzute în legislația muncii;
- m) **diviziunea de gen a muncii** - alocarea de slujbe sau tipuri de activități diferite femeilor și bărbaților;
- n) **educația** - ansamblul proceselor de punere în aplicare a programelor și activităților de învățare și formare de rezultate ale învățării; educația include atât activitățile de învățare în context formal, cât și în context nonformal sau informal;
- o) **etica** - un set de reguli, principii sau moduri de gândire care încearcă să ghideze activitatea unui anumit grup;
- p) **funcție** – totalitatea posturilor care au caracteristici asemănătoare din punctul de vedere al sarcinilor, obiectivelor, competențelor, responsabilităților și procedurilor;
- q) **hărțuire** - orice tip de comportament care are la bază unul dintre criteriile de rasă, cetățenie, etnie, culoare, limbă, religie, origine socială, trăsături genetice, sex,

orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare cu HIV, opțiune politică, situație sau responsabilitate familială, apartenență ori activitate sindicală, apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau ca efect lezarea demnității unei persoane și duce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator;

- r) **hărțuire morală la locul de muncă** - orice comportament exercitat cu privire la un angajat de către un alt angajat care este superiorul său ierarhic, de către un subaltern și/sau de către un angajat comparabil din punct de vedere ierarhic, în legătură cu munca, care să aibă drept scop sau efect o deteriorare a condițiilor de muncă prin lezarea drepturilor sau demnității angajatului, prin afectarea sănătății sale fizice sau mentale ori prin compromiterea viitorului profesional al acestuia, comportament manifestat în oricare dintre următoarele forme: conduită ostilă sau nedorită, comentarii verbale, precum și acțiuni sau gesturi;
- s) **informație cu privire la date personale** - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă;
- t) **integritate** - caracter integru; sentiment al demnității, dreptății și conștiințozității, care servește drept călăuză în conduita omului; onestitate, cinste, probitate;
- u) **interes personal** - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către angajați prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care au acces, ca urmare a exercitării funcției pe care o dețin;
- v) **încălări ale legii** - fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achizițiile publice; serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului; siguranța și conformitatea produselor; siguranța transportului; protecția mediului; protecția radiologică și siguranța nucleară; siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor; sănătatea publică; protecția consumatorilor; protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelelor și sistemelor informatice, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene;
- w) **pantouflage** - interdicțiile după încheierea angajării în cadrul entităților publice;
- x) **personal didactic** - personalul unității de învățământ, format din: personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar și personalul didactic de conducere, de îndrumare și control;
- y) **personal administrativ** - parte integrantă a familiei ocupaționale "Învățământ", care își desfășoară activitatea în baza Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- z) **profesionalismul** - menținerea de standarde ridicate atât în furnizarea actului educațional pentru beneficiarii primari ai sistemului de învățământ preuniversitar, cât și în formarea inițială și continuă a personalului din învățământul preuniversitar;
- aa) **respectul** - adoptarea unor atitudini și comportamente de relaționare adecvate și pozitive față de toate persoanele implicate în procesul educațional, față de instituții, mediul înconjurător și societate în ansamblu;
- bb) **responsabilitate** - asumarea conștientă a îndatoririlor pentru comportamentul și acțiunile proprii, la nivelul tuturor actorilor implicați în procesul educațional;

- cc) **victimizare** – tratament advers, venit ca o reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării;
- dd) **violența psihologică** – acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau unui grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, și care se desfășoară în unitatea de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale.

CAPITOLUL IV

NORME GENERALE DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ ALE PERSONALULUI DIDACTIC ȘI ADMINISTRATIV

Art. 8. Respectarea Constituției și a legilor

Personalul didactic și personalul administrativ au obligația ca prin actele și faptele lor să promoveze supremația legii, să respecte Constituția și legile țării, statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, precum și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu aplicarea normelor de conduită care rezultă din îndatoririle prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 9. Profesionalismul și imparțialitatea

Personalul didactic și personalul administrativ trebuie să exercite funcția cu obiectivitate, imparțialitate și independență, fundamentându-și activitatea, soluțiile propuse și deciziile pe dispoziții legale și pe argumente tehnice și să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

În activitatea profesională, personalul didactic și personalul administrativ au obligația de a arăta diligență cu privire la promovarea și implementarea soluțiilor propuse și a deciziilor conducătorului unității de învățământ.

În exercitarea funcției, întregul personal trebuie să adopte o atitudine neutră față de orice interes personal, politic, economic, religios sau de altă natură și să nu dea curs unor eventuale presiuni, ingerințe sau influențe de orice natură.

Principiul independenței nu poate fi interpretat ca dreptul de a nu respecta principiul subordonării ierarhice.

Art. 10. Libera exprimare

Personalul didactic și personalul administrativ au dreptul la libera exprimare, fără a aduce atingere demnității, imaginii, precum și vieții intime, familiale și private a oricărei persoane.

În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, întregul personal al unității de învățământ are obligația de a respecta demnitatea funcției, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor unității de învățământ.

În activitatea lor, salariații au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale sau de popularitate. În exprimarea opiniilor, salariații trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Art. 11. Nediscriminarea

Față de colegi și de alte persoane cu care intră în legătură în exercitarea funcției, personalul didactic și personalul administrativ adoptă o atitudine imparțială și respectă interesele tuturor, indiferent de rasă, cetățenie, etnie, culoare, limbă, religie, origine socială, trăsături genetice, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare cu HIV, opțiune politică, situație sau responsabilitate familială, apartenență ori activitate sindicală, apartenență la o categorie defavorizată.

Art. 12. Loialitatea față de unitatea de învățământ

Personalul didactic și personalul administrativ au obligația de a apăra în mod loial prestigiul acesteia, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

Personalului didactic și personalului administrativ îi este interzis:

- a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea unității de învățământ, cu politicile și strategiile acestuia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
- b) să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care unitatea de învățământ are calitatea de parte sau să furnizeze în mod neautorizat informații în legătură cu aceste litigii;
- c) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva unității de învățământ;
- d) folosirea, în interes privat, a simbolurilor care au legătură cu exercițiul funcției sale;
- e) folosirea sau permisiunea de a folosi numele însoțit de calitatea de salariat în orice formă de publicitate a unui agent economic român sau străin, precum și a vreunui produs comercial, național sau străin;
- f) folosirea sau permisiunea de a folosi imaginea, numele, vocea sau semnătura persoanei care exercită funcția pentru orice formă de publicitate privitoare la o activitate care aduce profit, cu excepția publicității gratuite pentru scopuri caritabile;
- g) folosirea sau exploatarea directă sau indirectă a informațiilor care nu sunt publice, obținute în legătură cu exercitarea atribuțiilor, în scopul obținerii de avantaje pentru ei sau pentru alții.

Art. 13. Informarea cu privire la situația personală generatoare de acte juridice

Personalul didactic și personalul administrativ au îndatorirea de a informa unitatea de învățământ, în mod corect și complet, în scris, cu privire la situațiile de fapt și de drept care privesc persoana sa și care sunt generatoare de acte juridice în condițiile expres prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 14. Implicarea în activitatea politică

Personalul didactic și personalul administrativ pot fi membri ai partidelor politice legal constituite, cu respectarea interdicțiilor și limitărilor prevăzute de legislația în vigoare.

Personalul didactic și personalul administrativ au obligația ca, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a convingerilor și preferințelor lor politice, să nu favorizeze vreun partid politic sau vreo organizație căreia îi este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice.

În exercitarea funcției pe care o au, personalului didactic și personalului administrativ îi este interzis:

- a) să afișeze, în cadrul unității de învățământ însemne ori obiecte inscripționate cu sigla și/sau denumirea partidelor politice, ale organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, ale fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, ale candidaților acestora, precum și ale candidaților independenți;
- b) să se servească de actele pe care le îndeplinesc în exercitarea atribuțiilor de serviciu pentru a-și exprima sau manifesta convingerile politice;
- c) să participe la reuniuni publice cu caracter politic pe durata timpului de lucru;
- d) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice, a organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, a fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, precum și pentru activitatea candidaților independenți;
- e) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;
- f) să afișeze, în cadrul unității de învățământ însemne ori obiecte inscripționate cu sigla și/sau denumirea partidelor politice, ale organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, ale fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, ale candidaților acestora, precum și ale candidaților independenți;
- g) să se servească de actele pe care le îndeplinesc în exercitarea atribuțiilor de serviciu pentru a-și exprima sau manifesta convingerile politice;
- h) să participe la reuniuni publice cu caracter politic pe durata timpului de lucru.

Art. 15. Îndeplinirea atribuțiilor

Personalul didactic și personalul administrativ răspund de îndeplinirea atribuțiilor ce le revin din funcția pe care o dețin, precum și a atribuțiilor ce le sunt delegate.

Personalul didactic și personalul administrativ au îndatorirea să îndeplinească dispozițiile primite de la superiorii ierarhici.

Întregul personal al unității de învățământ are dreptul să refuze, în scris și motivat, îndeplinirea dispozițiilor primite de la superiorul ierarhic, dacă le consideră ilegale.

Personalul didactic și personalul administrativ are îndatorirea să aducă la cunoștință superiorului ierarhic astfel de situații. În caz contrar, angajații vor răspunde în condițiile legislației în vigoare.

Art. 16. Delegarea de atribuții

Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții ocupate al cărei titular se află în concediu se stabilește prin fișa postului și operează de drept.

Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții nu se poate face prin delegarea tuturor atribuțiilor corespunzătoare unei funcții către același angajat. Salariatul care preia atribuțiile delegate exercită pe perioada delegării de atribuții și atribuțiile funcției pe care o deține, precum și atribuțiile parțial preluate, cu excepția situației în care atribuțiile delegate presupun exercitarea controlului ierarhic asupra funcției deținute.

Delegarea de atribuții se face numai cu informarea prealabilă a angajatului căruia i se delegă atribuțiile.

Angajatul care preia atribuțiile delegate trebuie să îndeplinească condițiile de studii și de vechime necesare pentru ocuparea funcției ale cărei atribuții îi sunt delegate.

Art. 17. Asigurarea confidențialității

Personalul didactic și personalul administrativ au obligația să păstreze confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției.

Art. 18. Utilizarea responsabilă a resurselor

Personalul didactic și personalul administrativ au obligația să asigure ocrotirea proprietății acestuia, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.

Întregul personal al unității de învățământ are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând unității de învățământ numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

Art. 19. Subordonarea ierarhică

Personalul didactic și personalul administrativ au obligația de a rezolva, în termenele stabilite de către superiorii ierarhici, lucrările și sarcinile repartizate.

Art. 20. Obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor

În procesul de luare a deciziilor, personalul didactic și personalul administrativ au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

Întregului personal al unității de învățământ îi este interzis să promită luarea unei decizii de către conducătorul unității de învățământ, de către alți angajați, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

În exercitarea atribuțiilor de coordonare, precum și a atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, personalul didactic și personalul administrativ au obligația de a asigura

organizarea activității personalului, de a manifesta inițiativă și responsabilitate și de a susține propunerile personalului din subordine.

Personalul cu funcții de conducere are obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei personalului din subordine, în condițiile legislației specifice aplicabile fiecărei categorii de personal. În acest sens, aceștia au obligația:

- a) să repartizeze sarcinile în mod echilibrat, corespunzător nivelului de competență aferent funcției ocupate și carierei individuale a fiecărei persoane din subordine;
- b) să asigure coordonarea modului de îndeplinire a sarcinilor, cu valorificarea corespunzătoare a competențelor fiecărei persoane din subordine;
- c) să monitorizeze performanța profesională individuală și colectivă a personalului din subordine, să semnaleze în mod individual performanțele necorespunzătoare și să implementeze măsuri destinate ameliorării performanței individuale și, după caz, colective, atunci când este necesar;
- d) să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propun acordarea de stimulente materiale sau morale;
- e) să evalueze în mod obiectiv necesarul de instruire profesională al fiecărui subordonat și să propună participarea la programe de formare și perfecționare profesională pentru fiecare persoană din subordine;
- f) să delege sarcini și responsabilități persoanelor din subordine care dețin cunoștințele, competențele și îndeplinesc condițiile legale necesare exercitării funcției respective;
- g) să excludă orice formă de discriminare și de hărțuire, de orice natură și în orice situație, cu privire la personalul din subordine.

Art. 21. Sănătate și securitate în muncă

Personalul didactic și personalul administrativ au obligația de a se supune controlului de medicina muncii și expertizelor medicale ca urmare a recomandărilor formulate de medicul de medicina muncii.

Art. 22. Lucrul în echipă

Toți salariații, indiferent de natura relației de muncă cu unitatea de învățământ, fac parte dintr-o echipă și trebuie să sprijine toată echipa și să primească sprijin din partea conducerii. Acest spirit de echipă trebuie simțit și exprimat în relațiile cu ceilalți colaboratori.

În cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcțiilor, întregul personal are îndatorirea să aibă un comportament bazat pe respect, bună credință, corectitudine și amabilitate.

Personalul didactic și personalul administrativ trebuie să nu aducă atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul unității de învățământ, precum și persoanelor cu care intră în legătură prin întrebuițarea unor cuvinte jignitoare, dezvăluirea unor aspecte vieții private ori formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

În cadrul unității de învățământ este respectată diversitatea de opinii, diversitatea culturală și stilurile de muncă diferite și sunt valorificate aceste diferențe pentru a crea un mediu organizațional pozitiv propice lucrului în echipă, în care fiecare simte că este valoros și valorizat și că talentul său este utilizat la maximum pentru atingerea obiectivelor unității de învățământ.

Art. 23. Conflictul de interese și regimul incompatibilităților

Personalul didactic și personalul administrativ au obligația de a nu folosi funcțiile deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de legislația în vigoare aplicabilă fiecărei categorii din care acesta face parte. În activitatea pe care o desfășoară, întregul personal trebuie să prevină orice situație care ar putea avea un conflict – real sau aparent – între interesele personale și cele ale unității de învățământ.

Întregul personal al unității de învățământ are obligația de a nu urmări obținerea de foloase sau avantaje pentru ei însuși sau pentru rude, prieteni sau alte persoane sau organizații cu care are relații de afaceri sau un interes comun.

Persoanele desemnate să exercite activitatea de control financiar preventiv nu pot verifica proiectele de angajamente legale și ordonanțări de plată privind achiziții publice sau parteneriate public-private, dacă au făcut parte din comisia de evaluare a ofertelor pentru atribuirea contractului de achiziție publică, achiziție sectorială, concesiune de lucrări ori servicii sau de parteneriat public-privat.

CAPITOLUL V

REGULI DE COMPORTAMENT ȘI DE CONDUITĂ ETICĂ

Personalul didactic de predare își desfășoară activitatea urmărind respectarea valorilor și principiilor prevăzute în prezenta lege, precum și interesul superior al beneficiarului primar.

Art. 24. Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției

(1) În relațiile cu beneficiarii primari ai educației, personalul didactic are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură:

a) *ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor primari ai educației* prin:

- (i) supravegherea atât pe parcursul activităților desfășurate în unitatea de învățământ, cât și în cadrul celor organizate de unitatea de învățământ în afara acesteia;
- (ii) interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra beneficiarilor primari ai educației;
- (iii) protecția fiecărui beneficiar primar al educației, prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitate asupra acestuia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a acestuia, în conformitate cu prevederile Legii

nr. [272/2004](#) privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

(iv) combaterea oricăror forme de abuz;

(v) interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu beneficiarii primari ai educației;

b) *interzicerea oricăror activități care generează corupție:*

(i) fraudarea examenelor;

(ii) solicitarea, acceptarea sau colectarea de către personalul didactic a unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii, în vederea obținerii de către beneficiarii primari ai educației de tratament preferențial ori sub amenințarea unor sancțiuni, de orice natură ar fi acestea;

(iii) favoritismul;

(iv) meditațiile contra cost cu beneficiarii primari ai educației de la formațiunile de studiu la care este încadrat;

c) *asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive;*

d) *respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui beneficiar primar al educației.*

(2) În relațiile cu părinții/reprezentanții legali ai beneficiarilor primari ai educației, personalul didactic respectă și aplică norme de conduită prin care se asigură:

a) stabilirea unei relații de încredere mutuală și de comunicare;

b) colaborarea în vederea îmbunătățirii situației școlare;

c) informarea periodică referitoare la situația școlară și la comportamentul copilului;

d) respectarea confidențialității informațiilor, a datelor furnizate și a dreptului la viață privată și de familie;

e) neacceptarea primirii de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite;

f) recomandarea de auxiliare curriculare sau materiale didactice, cu precădere a celor deschise și gratuite, fără a impune achiziționarea celor contra cost.

Art. 25. În exercitarea activităților specifice (școlare și extrașcolare), personalului didactic îi este interzis:

a) să folosească baza materială din spațiile de învățământ în vederea obținerii de beneficii materiale personale directe sau indirecte;

b) să folosească, să producă sau să distribuie materiale pornografice scrise, audio ori vizuale;

c) să organizeze activități care pun în pericol siguranța și securitatea beneficiarilor primari ai educației sau a altor persoane aflate în incinta unității sau a instituției de învățământ;

d) să consume alcool și substanțe interzise, cu excepția celor recomandate medical;

- e) să permită și să încurajeze consumul de alcool și de substanțe interzise de către beneficiarii direcți ai educației, cu excepția celor recomandate medical;
- f) să organizeze și să practice pariuri și jocuri de noroc.

Art. 26. În relațiile cu alte unități și instituții de învățământ, precum și cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, personalul didactic respectă și aplică norme de conduită prin care:

- a) asigură sprijin în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- b) manifestă responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile de stat în protejarea drepturilor beneficiarului primar al educației, atunci când interesul și nevoia de protecție a acestuia impun acest lucru.

Art. 27. Reguli de conduită pentru toți salariații unității de învățământ

Regulile de conduită pentru toți salariații unității de învățământ sunt:

- a) să aibă o atitudine demnă și corectă, respectuoasă și principială, dând dovadă de inițiativă, creativitate, spirit constructiv, capacitate decizională operativă, diplomatie;
- b) să aducă la cunoștința șefilor ierarhici orice neregulă constatată sau greutăți în exercitarea atribuțiilor lor;
- c) să nu solicite și să nu accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alții, cadouri sau alte avantaje pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu, sau să nu abuzeze în vreun fel de funcția deținută;
- d) să nu consume băuturi alcoolice în timpul programului de lucru;
- e) să nu fumeze în spațiul birourilor, cu excepția spațiilor special amenajate;
- f) să nu dețină arme, la locul de muncă;
- g) să nu consume droguri sau alte substanțe psihotrope, la locul de muncă;
- h) să desfășoare activitatea astfel încât să nu expună la pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională atât propria persoană, cât și pe celelalte persoane participante la procesul de muncă;
- i) să respecte normele de conduită profesională și morală;
- j) să păstreze caracterul confidențial al informațiilor dobândite ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu;
- k) să aibă un comportament ferm, însă fără a etala un aer de superioritate, duritate, aroganță atitudine autoritară;
- l) să dea dovadă de respect, să utilizeze formule politicoase de salut sau de adresare, fără ridicarea tonului, folosirea unui limbaj vulgar sau gesturi neadecvate, iar pe parcursul comunicării atitudinea să fie caracterizată de bun simț, răbdare și respect;
- m) să mențină o atmosferă liniștită în toate încăperile (holuri, birouri, laboratoare, spații auxiliare).

Art. 28. Relațiile cu colegii și partenerii de lucru și dialog

Relațiile colegiale ale personalului didactic se bazează pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială.

În activitatea profesională, personalul didactic evită practicarea oricărei forme de discriminare și denigrare în relațiile cu ceilalți colegi și acționează pentru combaterea fraudei intelectuale, inclusiv a plagiatului.

Art. 29. Reguli specifice de etică și conduită pentru personalul didactic

(1) Personalului didactic îi este interzis să desfășoare orice activitate care aduce atingere valorilor și principiilor care guvernează sistemul național de învățământ; acesta trebuie să reprezinte un model de etică și integritate pentru elevi și pentru societate.

(2) Pentru a asigura echitatea și obiectivitatea în activitatea de predare-învățare-evaluare, personalului didactic de predare îi este interzis să desfășoare activități de pregătire suplimentară contracost pentru elevii de la clasa/clasele la care este încadrat în anul școlar în curs, având obligația de diligență să depună eforturi pentru atingerea competențelor necesare de către fiecare elev, prin activitatea la clasă și prin programele de învățare remedială.

(3) Personalului din învățământul preuniversitar îi este interzis să aplice pedepse corporale, precum și să agrezeze verbal, fizic sau emoțional copiii/elevii și/sau colegii.

(4) Personalul din învățământul preuniversitar are obligația de a veghea la siguranța copiilor/elevilor, pe parcursul desfășurării programului școlar și a activităților școlare, extracurriculare/extrascolare.

(5) Personalul din învățământul preuniversitar are obligația să sesizeze, după caz, instituțiile publice de asistență socială/educațională specializată, direcția generală de asistență socială și protecția copilului în legătură cu orice încălcări ale drepturilor copiilor/elevilor, inclusiv în legătură cu aspecte care le afectează demnitatea, integritatea fizică și psihică.

Art. 30. Personalul didactic care îndeplinește funcții de conducere, de îndrumare și de control sau care este membru în consiliul de administrație al unității de învățământ sau al inspectoratului școlar respectă și norme de **conduită managerială** prin care se asigură:

- a) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- b) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- c) evaluarea obiectivă conform atribuțiilor, responsabilităților și sarcinilor de serviciu din fișa postului;
- d) prevenirea oricărei forme de constrângere sau abuz din perspectiva funcției deținute;
- e) prevenirea oricărei forme de hărțuire, discriminare a personalului didactic și a beneficiarilor primari ai educației.

Art. 31. Hărțuirea morală și sexuală

(1) Toți salariații au obligația de a menține o cultură a muncii bazată pe respect și demnitate reciprocă, de a lucra și menține un mediu de lucru fără violență și hărțuire, și de

a nu manifesta un comportament care face o persoană să se simtă ofensată, umilită sau intimidată.

(2) Atât în relațiile interne cât și în relațiile cu partenerii externi, se evită orice formă de hărțuire morală ce poate duce la discreditarea, izolarea, umilirea, bârfirea, intimidarea, amenințarea unei persoane, deteriorarea condițiilor de muncă, a respectului de sine sau față de alții.

(3) Se evită orice situație care poate provoca bullying-ul. (comportament ostil/de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire).

(4) Se eludează orice comportament exercitat cu privire la un angajat de către un alt angajat care este superiorul său ierarhic, de către un subaltern și/sau de către un angajat comparabil din punct de vedere ierarhic, în legătură cu munca, care să aibă drept scop sau efect o deteriorare a condițiilor de muncă prin lezarea drepturilor sau demnității angajatului, prin afectarea sănătății sale fizice sau mentale ori prin compromiterea viitorului profesional al acestuia.

(5) Totodată, se evită orice situație de hărțuire sexuală care se manifestă printr-un comportament nedorit cu conotație sexuală, exprimată fizic, verbal sau nonverbal, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității unei persoane și, în special, crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor.

(6) Se sancționează disciplinar orice persoană despre care s-a dovedit că a hărțuit o altă persoană, aceasta putând duce inclusiv până la concedierea de la locul de muncă. Natura sancțiunilor va depinde de gravitatea și amploarea actelor de hărțuire. Se vor aplica sancțiuni proporționale, pentru a se asigura că incidentele de hărțuire nu sunt tratate ca fiind comportamente normale/tolerabile.

CAPITOLUL VI

MONITORIZAREA ȘI CONTROLUL APLICĂRII NORMELOR DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ

Art. 32. Consiliul național de etică urmărește aplicarea codului de etică prin:

- (i)diseminarea normelor cuprinse în codul de etică;
- (ii)evaluarea, analizarea și soluționarea sesizărilor și reclamațiilor adresate în conformitate cu normele cuprinse în codul de etică;
- (iii)organizarea unei investigații în vederea validării sau invalidării corectitudinii sesizărilor și reclamațiilor adresate în conformitate cu codul de etică;
- (iv)elaborarea unei decizii motivate după efectuarea investigației cu privire la faptele sesizate;
- (v)elaborarea unui "raport de caz" în urma unei decizii motivate;

Totodată, Consiliul național de etică analizează și soluționează operativ, eficient și echidistant abaterile de la prevederile codului de etică.

Art. 33. Comisia de etică

(1) Comisia de etică constituită la nivelul județului se poate autosesiza atunci când consideră că o prezentare în mass-media poate induce un climat de suspiciune privind activitatea sau comportamentul unor membri ai personalului din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar, inspectoratul școlar și casa corpului didactic, care pot leza onoarea instituției.

(2) Evaluarea primară a sesizărilor/reclamațiilor, efectuarea anchetelor și audierilor se realizează de către membrii desemnați din cadrul comisiei. În cazul în care se apreciază că sesizările/reclamațiile nu au ca obiect eventuale încălcări ale codului de etică, acestea vor fi redirecționate către cei în drept a le analiza și soluționa.

(3) Comisia de etică va analiza și va stabili dacă faptele imputate reprezintă o abatere de la principiile codului de etică. Atunci când comisia consideră că fapta imputată reprezintă o încălcare minoră a codului de etică, se va propune părților concilierea pe cale amiabilă sau, în funcție de caz, comisia va propune o atenționare colegială.

Art. 34. Coordonarea și controlul normelor de conduită pentru personalul contractual

(1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a coordona, controla și monitoriza respectarea normelor de conduită de către personalul contractual, din aparatul propriu sau din instituțiile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate, cu respectarea prevederilor în domeniul legislației muncii și a legislației specifice aplicabile.

(2) Normele de conduită sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul autorităților și instituțiilor publice.

(3) În scopul îndeplinirii corespunzătoare a activităților prevăzute mai sus autoritățile și instituțiile publice:

- a) urmăresc aplicarea și respectarea în cadrul autorităților și instituțiilor publice a prevederilor prezentului cod referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute;
- b) soluționează petițiile și sesizările primite privind încălcarea prevederilor prezentului cod referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute sau le transmite spre soluționare organului competent, conform legislației în vigoare;
- c) elaborează analize și rapoarte privind respectarea prevederilor prezentului cod referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute;
- d) asigură informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului contractual în exercitarea funcției;
- e) asigură informarea personalului contractual propriu cu privire la conduita ce trebuie respectată;
- f) colaborează cu organizațiile neguvernamentale care au ca scop promovarea și apărarea intereselor legitime ale cetățenilor în relația cu personalul din administrația publică.

Art. 35. Asigurarea transparenței cu privire la respectarea normelor de conduită

(1) Consiliul național de etică prezintă anual un raport cu privire la faptele sesizate și analizate în cadrul consiliului. În conținutul raportului nu vor fi prezentate decât estimativ sesizările și reclamațiile considerate și demonstrate ca nefondate, iar pentru cazurile cu

implicații minore se va păstra confidențialitatea în privința identității persoanelor implicate. Acest raport se face public.

(2) Instituțiile și autoritățile publice întocmesc rapoarte anuale cu privire la respectarea normelor de conduită de către personalul contractual din aparatul propriu sau din instituțiile aflate în subordine, coordonare ori sub autoritate.

(3) Raportul anual cu privire la respectarea normelor de conduită de către personalul contractual se transmite ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice.

(4) Formatul și informațiile se stabilesc prin ordin al ministrului cu atribuții în domeniul administrației publice.

(5) Raportul trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

- a) numărul și obiectul sesizărilor privind cazurile de încălcare a normelor de conduită profesională;
- b) categoriile și numărul de angajați contractuali care au încălcat normele de conduită morală și profesională;
- c) cauzele și consecințele nerespectării prevederilor referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute;
- d) măsurile de prevenire și/sau, după caz, sancțiunile aplicate.

(6) Raportul se publică pe pagina de internet a autorităților și instituțiilor publice, iar publicarea se anunță prin comunicat difuzat printr-o agenție de presă.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art. 36. Încălcările prevederilor prezentului Cod reprezintă abateri disciplinare și se sancționează conform legislației în vigoare.

Art. 37. Personalul didactic și personalul administrativ din învățământul preuniversitar răspund disciplinar pentru încălcarea îndatoririlor ce le revin și a fișei anuale a postului ocupat potrivit contractului individual de muncă, precum și pentru încălcarea normelor de comportament care dăunează interesului învățământului și prestigiului unității de învățământ.

Art. 38. Unitatea de învățământ dispune de prerogativă disciplinară, conducătorul unității de învățământ având dreptul de a aplica sancțiuni disciplinare salariaților ori de câte ori constată că aceștia au săvârșit o abatere disciplinară. Conducerea unității de învățământ sancționează încălcarea cu bună știință de către personalul unității de învățământ încadrat în muncă, indiferent de funcția sau postul pe care-l ocupă, a obligațiilor sale sau a normelor de comportare.

Art. 39. Prezentul Cod nu contravine prevederilor Regulamentului Intern al unității de învățământ și se completează cu dispozițiile legislației în vigoare privind conduita

personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice. Prezentul Cod nu se substituie în niciun caz Constituției României, legilor, reglementărilor aplicabile în domeniul sistemului de învățământ preuniversitar de stat, Regulamentului de Organizare și Funcționare ori Regulamentului Intern al unității de învățământ și nici nu poate contraveni acestora. Prin prevederile prezentului Cod, activitățile comisiilor județene de etică nu se substituie activităților comisiilor de cercetare disciplinară, constituite la diferite niveluri, conform prevederilor Legii învățământului preuniversitar și nici activităților instituțiilor statului abilitate.

Art. 40. Codul de conduită poate fi modificat ori de câte ori reglementările legale care au stat la baza elaborării lui o impun. Propunerile de modificare sau de completare a prevederilor prezentului cod se fac în Consiliul național de etică, cu votul a cel puțin 31 de delegați din totalul de 42 de delegați, și se înaintează Ministerului Educației Naționale.

Art. 41. Prezentul Cod se aprobă prin Hotărâre a Consiliului de Administrație al unității de învățământ.

DIRECTOR,
Neagu Oana – Maria

SECRETAR,
Neașu Lenuța

Valabil din data: ___/___/_____